

การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
The Development of Mobilizing Educational Resource of Small Schools
Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 2

ปัทสรา โยกราช¹,
โสภณ เพ็ชรพวง² และ ญาณิศา บุญจิตร³
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี^{1,2,3}

Papatsara Yongrath¹,
Sopon Pechrpuang² and Yanisa Boonchit³
Suratthani Rajabhat University^{1,2,3}

Corresponding Author, E-mail: papatsara.yr@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) พัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 3) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 การวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.91 ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กและหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและ

---

* ได้รับบทความ: 27 พฤศจิกายน 2564; แก้ไขบทความ: 22 มีนาคม 2565; ตอรับตีพิมพ์: 29 มีนาคม 2565

ความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 และ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ และด้านทรัพยากรงบประมาณ 2) การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่ารูปแบบมี 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) กระบวนการ/ขั้นตอนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา (2) วิธีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา (3) ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา (4) กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา และ (5) เงื่อนไขความสำเร็จ 3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; การระดมทรัพยากรทางการศึกษา; สถานศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

The objectives of this research were: 1) to investigate problems of educational resource mobilization in small schools; 2) to develop a model for educational resource mobilization in small schools; and 3) to examine the appropriateness and feasibility of educational resource mobilization in small schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 2. The research consisted of 3 steps: step 1; investigate problems in mobilizing educational resources in small schools. The sample group consisted of 63 small school administrators. The confidence level was 0.91; step 2: develop a model for mobilizing educational resources in small schools and assess the content validity of the model by 5 experts; and step 3: examine the appropriateness and feasibility of the educational resource mobilization model in small schools. The sample group who provided important information consisted of 16 small school administrators. The confidence values were 0.90 and 0.96. The data were analyzed by using basic statistics which were mean and standard deviation.

The results of the research were as follows: 1) Problems in mobilizing educational resources in small schools were overall at a high level. Sorted in order are human

resources, followed by media resources, materials and equipment, and budget resources. 2) The results of developing of a model for mobilizing educational resources in small schools were categorized in five components, 23 indicators. The five components consisted of (1) educational resource mobilization process/steps, (2) educational resource mobilization methods, (3) types of educational resources, (4) educational resource mobilization strategies, and (5) success conditions. 3) The results of examining the appropriateness and feasibility of educational resource mobilization models in small schools were overall at the highest level. In addition, the possibility of a model for mobilizing educational resources in schools were overall at a high level.

Keywords: Model Development; Educational Resource Mobilization; Small Schools

บทนำ

สถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่มีคุณภาพและมาตรฐานต่ำกว่าสถานศึกษานากลางและขนาดใหญ่ เนื่องจากพื้นฐานความขาดแคลนทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากชุมชนบางแห่งตั้งอยู่เขตชนบท จึงมีความเสียเปรียบด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความไม่เสมอภาคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สุวิทย์ ยอดสละ, 2558) ถึงแม้ว่ารัฐบาลพยายามจะจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวให้กับโรงเรียนต่าง ๆ แต่ปัญหาเรื่องความพอเพียง ความเสมอภาค และคุณภาพก็ยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการและพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ซึ่งมีสาเหตุในเรื่องข้อจำกัดด้านงบประมาณ และเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะภาวะการขาดแคลนครู อันเป็นสาเหตุที่ทำให้การจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในภาพรวมทั้งประเทศไม่มีคุณภาพและมาตรฐานและทำให้นักเรียนเสียโอกาสในการพัฒนาความสามารถให้เต็มตามศักยภาพได้รวมถึงแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กของ สพฐ. คือ การสอนคละชั้น การสอนแบบบูรณาการ การยุบโรงเรียนการบริหารจัดการแบบ ศูนย์เครือข่ายและปัญหาการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือขนาดและที่ตั้งของสถานศึกษา อีกทั้งยังได้รับงบประมาณล่าช้า โดยคิดเฉพาะค่าใช้จ่ายรายหัวทำให้โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและจากความไม่พอเพียงสถานศึกษาหลายแห่ง จึงได้ดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยคาดหวังว่าข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้จะทำให้สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้การจัดศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยนำผลการวิเคราะห์ปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มาเป็นข้อมูลในการออกแบบรูปแบบและตรวจสอบร่างรูปแบบ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและเหมาะสมของภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

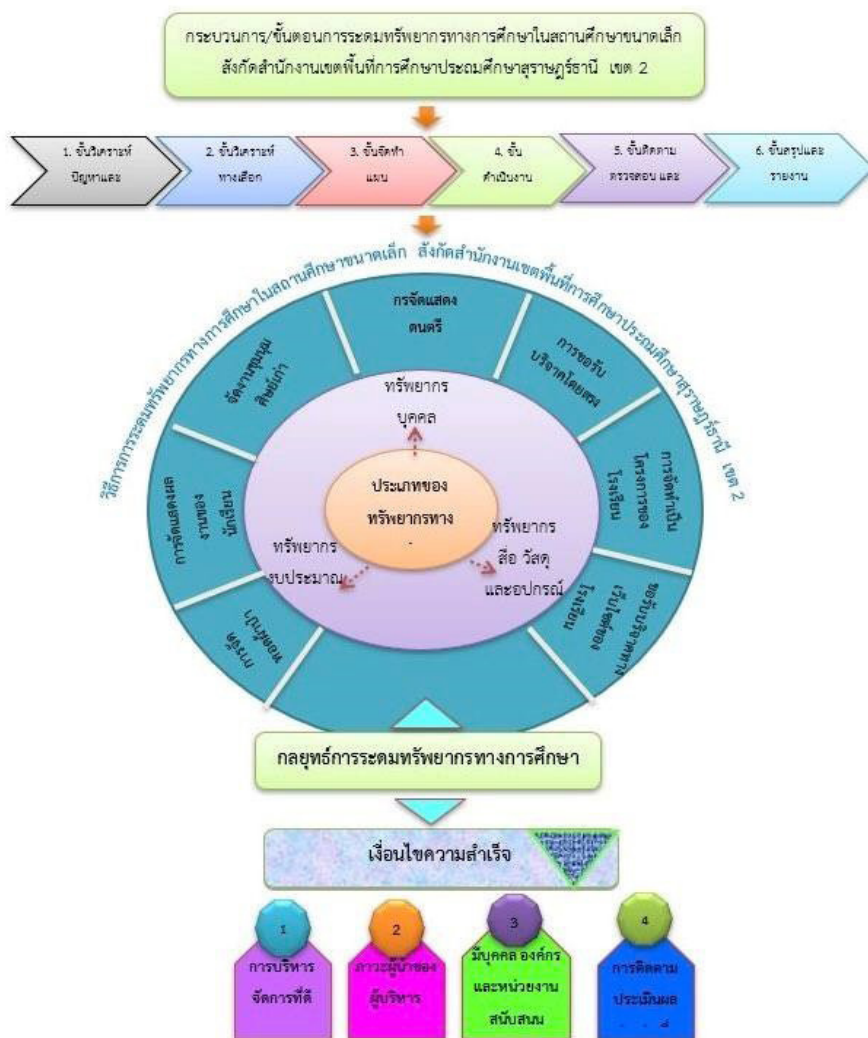
กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โรงเรียนละ 1 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากแต่ละอำเภอ ๆ ละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ Cronbach มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 และ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านทรัพยากรบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ และด้านทรัพยากรงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2. ผลการพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มี 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการ/ขั้นตอนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1) ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ 2) ขั้นวิเคราะห์ทางเลือกการระดม 3) ขั้นจัดทำแผนการระดม 4) ขั้นดำเนินงานตามแผน 5) ขั้นติดตาม ตรวจสอบและประเมิน และ 6) ขั้นสรุปและรายงาน องค์ประกอบที่ 2) วิธีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1) การจัดทอดผ้าป่า 2) การจัดแสดงผลงานของนักเรียน 3) จัดงานชุมนุมศิษย์เก่า 4) การจัดแสดงดนตรี 5) การขอรับบริจาคโดยตรง 6) การจัดทำเป็นโครงการของโรงเรียน และ 7) ขอรับบริจาคทางเว็บไซต์ของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) ทรัพยากรบุคคล 2) ทรัพยากรสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ และ 3) ทรัพยากรงบประมาณ องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์การระดมทรัพยากรบุคคล มี 8 กลยุทธ์ 2) กลยุทธ์การระดมทรัพยากรสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ มี 8 กลยุทธ์ และ 3) กลยุทธ์การระดมทรัพยากรงบประมาณ มี 8 กลยุทธ์ และ องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการที่ดี 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) มีบุคคล องค์กรและหน่วยงานสนับสนุน และ 4) การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น 199
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2565

ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าความเหมาะสมของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ภาพที่ 1 รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทรัพยากรบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ และด้านทรัพยากรงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ อยู่มากโดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตหลักของสถานศึกษาอันมีที่มาจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพนมทนา ทนุการ (2559 : 44) ที่กล่าวว่า การระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการรวบรวม การแสวงหาทรัพยากรทุกประเภทที่มีในท้องถิ่นและต่างท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งทรัพยากรที่มีใช้เงินและทรัพยากรทางการเงิน รวมถึง บุคลากร ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ แสงนาก (2556) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากร เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ที่พบว่า สภาพปัจจุบันในการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยาพร ดวงจักร ณ ออยุธยา (2558) ได้ศึกษา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริมนต์ ละมุล (2557) ได้ศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านบุ ตำบลตาจ่ง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่พบว่า ปัญหาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา พบว่าด้านบุคคล ปัญหาที่พบคือ ขาดการสำรวจบุคลากรที่ตามสภาพจริง ขาดการกำหนดคุณสมบัติของครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ขาดการประเมินผลบุคลากรขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการเงิน ปัญหาที่พบคือขาดความพร้อมในการจัดทำข้อมูลแหล่งงบประมาณจากภายนอก ขาดการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาที่พบคือ ขาดการสำรวจความต้องการ ขาดการกำหนดลำดับความสำคัญและความจำเป็น และขาดการระดมความคิดและด้านการบริหารจัดการจากการขาดการสำรวจวิเคราะห์การวางแผนกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ขาดเทคโนโลยี และไม่ติดตามผล

2. ผลการพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ปรากฏองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ

และ 23 ตัวชี้วัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้นำผลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ รวมไปถึงศึกษาสภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการ/ขั้นตอนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีจำนวน 6 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 2 วิธีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวน 7 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 3 ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา มีจำนวน 3 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวน 3 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีจำนวน 4 ตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา เหมมณี (2555 : 89) ที่กล่าวว่า รูปแบบ คือลักษณะของการดำเนินงานที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ ระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการและความเชื่อต่าง ๆ โดยมีความครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ และได้รับการยอมรับหรือพิสูจน์ ทดสอบถึงประสิทธิภาพมาแล้ว โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญที่สามารถช่วยให้เป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ สามารถใช้เป็นแบบแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมชัย จรรย์ยาไพบูลย์ (2555 : 16) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ ระบบงานและกลไกของรูปแบบ วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และแนวการประเมินรูปแบบโดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาและนำรูปแบบไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ แสงนาก (2556) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ที่พบว่า รูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ มีองค์ประกอบ 7 ข้อ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การระดมทรัพยากร 2) ประเภทของทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา 3) เป้าหมายในการระดม ทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา 4) แหล่งที่มาในการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา 5) ประโยชน์ของทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา 6) หลักการใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา และ 7) กิจกรรมการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศิษฐ์ ภู่ออด (2559) ได้ศึกษา รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนดีเด่นขนาดเล็กของรัฐ ที่พบว่า รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนดีเด่นขนาดเล็กของรัฐ มีแนวคิดในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ 1) ความสำคัญของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2) การอำนวยความสะดวก 3) การสร้างความสัมพันธ์ 4) การสร้างความศรัทธาของผู้บริหารและครู

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีกระบวนการดำเนินการตามขั้นตอน โดยศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาสภาพปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และนำร่างรูปแบบเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงร่างรูปแบบจนได้รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่สอดคล้องกับสภาพความจริงและบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้เหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 104-106) ที่กล่าวว่า การสร้างหรือพัฒนารูปแบบเป็นรูปแบบตามสมมติฐานโดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์สภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะของรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้นจะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญและการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบหรือองค์ประกอบย่อย ตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การสรรหาองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่นเป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก ฯลฯ ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ แสงนาก (2556) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมรูปแบบการระดมทรัพยากร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

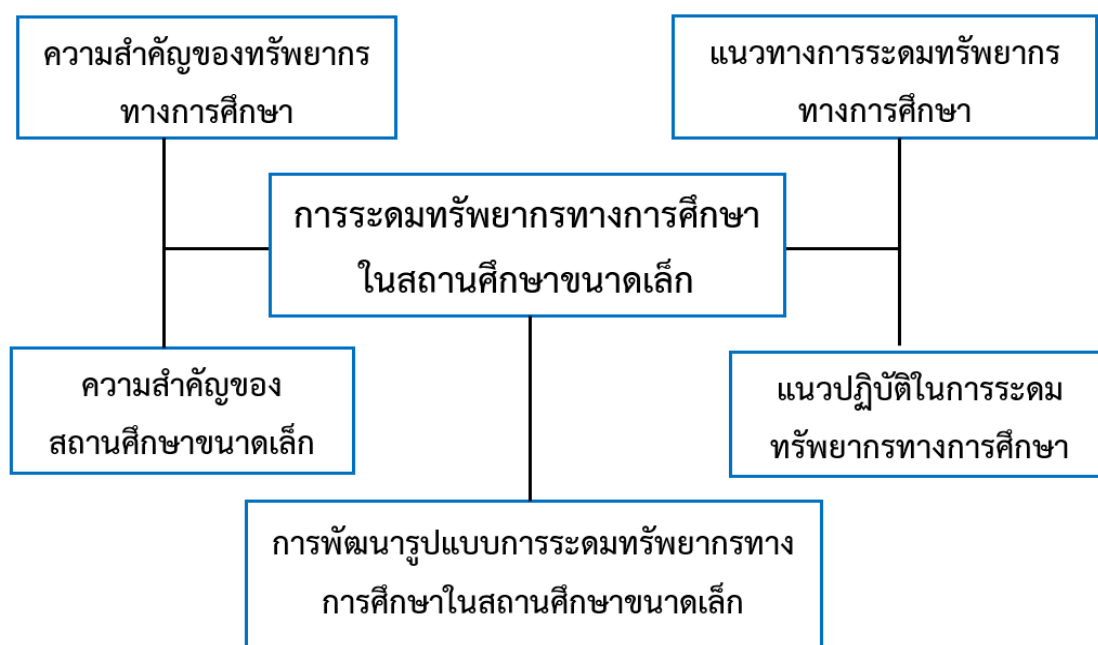
ข้อเสนอแนะ

1. ควรประเมินผลการใช้รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรศึกษากลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- ทิพมณฑา ทนุการ. (2559). การจัดการเชิงกลยุทธ์ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ทิศนา แคมมณี. (2547). รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

- พิสิษฐ ภู่ออด. (2553). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วรวิทย์ แสงนาก. (2556). การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 16(1), 16-23.
- สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุริยาพร ดวงจักร ญ อยุธยา. (2558). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สุวิทย์ ยอดสละ. (2558). การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่ : ทางรอดหรือทางเลือก. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.